

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ

ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, Директоръ на Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище, В. П. Вълчевъ, Д. Торомановъ, М. Чукчуковъ, А. Гечевъ, К. Илиевъ, учители при същото училище, и К. Малковъ, — учителъ при Русенското Държавно Земледѣлческо Училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани рѣкописи, по желанието на авторитѣ имъ, се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

На ученицитѣ въ земледѣлческитѣ, педагогическитѣ и духовнитѣ училища се отстъпва за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1. Новия законъ по коневѣдството; 2. Хранение, разръждане и провѣтриване на бубитѣ прѣзъ врѣме на тѣхното отглеждане; 3. Лозарството около градътъ Екатеринодаръ; 4. Отглеждане на черени безъ костилки; 5. Власти на мѣлото и тѣхното най-практично дѣкуване. (Продължение отъ брой 3-й) 6. Прѣгледъ на търговията съ земледѣлчески произведения на Княжество България прѣзъ 1896 година споредъ даннитѣ на статистическото бюро; 7. Полезни съвети; 8. Разни; 9. Въпроси и отговори; 10. Обявления и 11. Метеорологически бюлетинъ.

Новия законъ за коневѣдството.

Минжлата сессия на Народното Събрание прие допълнението по закона за коневѣдството, съ което допълнение ще се постигнатъ твърдѣ полезни нѣща. Ние тука нѣма да се впускаме да разгледаваме подробно всѣки членъ отъ новия законъ, а ще се ограничимъ да укажемъ на по-главнитѣ точки и на ползита, която се очаква отъ тѣхъ.

На читателитѣ е извѣстно, че за подобрене на коневѣдството въ насъ, държавата притежава държавни складове за жребци, а окръжнитѣ комисии — окръжни жребци, които прѣзъ пролѣтний сезонъ се каратъ изъ общинитѣ, за да покриватъ частнитѣ кобили. Магаръ че малко врѣме се изминъ отъ практикуването на това, нѣ все пакъ по конкурситѣ ясно се виждаше извѣстно подобрене на конския материялъ отъ тѣзи жребци. За да можѣтъ земледѣлцитѣ да се избавѣтъ отъ частнитѣ негодни жребци, бѣ се започнало кастрирането на всичкитѣ негодни и издаване свидетѣлства на онѣзи, които сж годни за пускане. Съ тази мѣрка бѣше се отишло малко твърдѣ далечъ, защото на много мѣста, по нѣмание достатѣчно жребци, кобилитѣ сж останали непокрыти. Нѣ това вече значително ще се отстрани за напредъ, защото новия законъ задължава всичкитѣ общини да държѣтъ по единъ доброкачественъ жребецъ. За тази цѣль тѣ ще направѣтъ общински обори и ще доставѣтъ на смѣтка на общината нуждната храна съ врѣме. За направата на оборитѣ, подъ контролата на Министерството на Търговията и Зем-

ледѣлието, общинитѣ ще можѣтъ да свързватъ отъ земледѣлческитѣ каси дългосрочни заеми. Това значително ще улесни общинитѣ въ всѣко отношение и ще даде възможностъ на по-богатитѣ общини да си доставѣтъ и по-добри жребци, па даже и по нѣколко, ако искатъ да иматъ, както конѣ за ѣздене, така и за работа.

Новия законъ за коневѣдството прави сжщеврѣменно и голѣми улеснения на частнитѣ скотовѣдци и то като имъ позволява да вкарватъ отъ странство всѣкакъвъ расплоденъ добитѣкъ безъ мито, а освѣнъ това и съ намалени тарифи по държавнитѣ желѣзници (съ 35 0/0). Съ подобни прѣвилегии се ползуватъ само дѣйствителнитѣ скотовѣдци и които ще удостовѣрѣтъ прѣдъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, че тѣхния добитѣкъ е опрѣдѣленъ за развъждане и подобрене на мѣстното скотовѣдство. Всичкитѣ по-заможни земледѣлци, които се намиратъ въ естествено по-сгодни мѣста за нѣкой добитѣкъ, можѣтъ да се захванѣтъ съ отвъждането на такъвъ, особено пѣкъ на по-добри конѣ, които ще можѣтъ да намѣрѣтъ покупка отъ нашата войска, кждѣто всѣка година се харчѣтъ голѣми сумми за ремонтиранието на конѣтѣ и то съ такива отъ Унгария или Русия. Облагитѣ на това опитахъ много земледѣлци, които имахъ възможността да продадѣтъ нѣкой свой конъ на военнитѣ комисии при минжло-годишнитѣ конкурси.

Съ цѣль за общото подобрене на скотовѣдството, новия законъ по коневѣдството прѣдвижда отквиването прѣзъ идущата година при държавнитѣ конезаводи и складове за жребци нуждното число краварници, овчарници, свинарници и птицевѣдни станции. Това е доста похвално, освѣнъ за това, че така ще стане едно по-добро използване на всичкитѣ продукти при заводскитѣ и складовитѣ чиф-

лици, а така също и съ това, че добитъка въ насъ се нуждае отъ голѣмо подобрене, та да може, както да привлѣча вниманието на хората, така също и да отговаря напълно на прѣдзначението си. А всичкия нашъ добитъкъ се нуждае отъ подобрене, защото нито кравитѣ, нито свинетѣ, нито пъкъ овцетѣ могатъ да ни даждъ поне единъ възнагради теленъ доходъ. Въ тѣзи се срѣщатъ по нѣколко способности, нѣ рационално тѣ неотговарятъ нито на една. Добрѣ би било въ този случай въ единъ отъ конезаводитѣ или складоветѣ, или пъкъ земледѣлческитѣ училища да се подобрява мѣстния добитъкъ само и то съ изборъ (селекция), за да може да се види до колко е способенъ нашия добитъкъ да се подобрява. Това може да стане, както по отношение на говедата, така и по отношение на овцетѣ, свинетѣ и пр. Въ това отношение трѣбвало би да се поразширжтъ същеврѣменно краварницитѣ, овчарницитѣ, свинарницитѣ и птичарницитѣ и на земледѣлческитѣ училища, които въ това отношение отиватъ малко бавно и то главно по неотпускане на достатъчни срѣдства. Прѣди да се е започнѣло даже да се купува добитъкъ за складоветѣ и заводитѣ, трѣбва да се попълнятъ по рано училищата съ различни породисти животни.

Съ сѣщия законъ се узаконява и застрахуването на домашния добитъкъ. Застрахованieto на една часть, или на всичкитѣ домашни животни, ще се уреди по законодателенъ редъ двѣ години слѣдъ влизанieto въ сила на този законъ, т. е. прѣзъ 1899 година. До това врѣме ще се въведе задължителното държане на специални регистри въ общинскитѣ управления, за да може въ точностъ да се опрѣдѣли процентната смрътностъ на домашнитѣ животни, особено на работния добитъкъ. Тази мѣрка за подпомагане на бѣдното население е доста добра, само се страхуваме да не бѣде прѣждеврѣменна по много причини, каквито наведохме въ минжлата статия по застрахуването отъ градобитнина въ брой 2 отъ този вѣстникъ.

Най-послѣ, паралелно съ горното, Народното събрание е узаконило, щото отъ идущата година да се отвори едно Народно Ветеринарно Училище въ София. Цѣльта на това училище ще бѣде отъ начало да снабди общинитѣ съ добрѣ подготвени ветеринарни фелдшери по скотовѣдството и скотолѣчението, а по подирѣ сѣщото училище ще подготви и нуждитѣ за страната ветеринарни лѣкари. Важността отъ подготвени хора по скотовѣдството и скотолѣчението нѣма никой да откаже, още повече като се взематъ разни мѣрки за подобренieto на скотовѣдството. Въ всѣки случай това училище ще трѣбва така да бѣде организирано, щото да подготви по-вѣщи лица. Освѣнъ горното при всѣки единъ отъ държавнитѣ конезаводи се откриватъ и специални училища по коневѣдството. Отъ сѣщиятѣ училища по коневѣдството, споредъ насъ, нѣма нужда за сега, защото ученицитѣ, свършили земледѣлческитѣ училища, ще

бждѣтъ достатъчно запознати съ коневѣдското искусство, та ако има нѣщо, тѣ по-добрѣ ще го и пълнятъ, отколкото да се откриватъ специални училища по коневѣдството.

Приетъ е отъ Народното Събрание също и законъ за военнитѣ ремонтни депа и войнишкитѣ курсове по земледѣлието при тѣхъ. Той ще влезе въ сила отъ идущата година. Ние хранимъ надежда, че тѣзи курсове, ако бждѣтъ добрѣ уредени, ще принесжтъ една много голѣма полза на нашето земледѣлие. Една часть отъ войницитѣ нѣма да си губжтъ само врѣмето въ салдатлѣжѣтъ, а ще могатъ и да се научжтъ полезни работи по занаятитѣ си. За практика на войницитѣ ще бждѣтъ отдѣлени нѣколко хектара земя, която ще съставлява едно образцово стопанство, на което ще може да се подражава и отъ частнитѣ земледѣлци. По въпросѣтъ, дали чифлицитѣ при депата на конезаводитѣ да отговарятъ направо на цѣльта на горнитѣ, не сме съгласни. Споредъ насъ, само една часть отъ тѣзи чифлици трѣбва да отговаря на нуждитѣ на заведенията, а не цѣлия чифликъ, който може да има съ стотини хектари. Даже, ако се намира по-добра смѣтка въ купуването храна за заводитѣ и складоветѣ, то нека това се направи, а чифлицитѣ да се засѣватъ съ такива храни, които иматъ най-голѣмо търсение. Напр., ако една почва отговаря за сѣянieto на пшеницата, а на неж се сѣе овѣсъ, то това не е рационално, защото пшеницата възнаграждава по-добрѣ трудѣтъ, отколкото овѣсетѣ или счемикѣтъ. Заводитѣ и складоветѣ, както за жребци, така и за ремонтъ, не сж за нѣкаква печалба поставени, нѣ държавнитѣ чифлици, ако нѣматъ цѣль за пропаганда между населението съ разни културни растения, трѣбва да се поставжтъ на икономическа основа. По този въпросъ ще говоримъ и другъ пжтъ.

Споредъ закона за войнишкитѣ курсове по земледѣлието, всичкитѣ свършили мѣстнитѣ земледѣлчески училища, както и такива въ странство, се ползватъ съ облекчения въ военната служба и то онѣзи, съ срѣдно образование, 4 мѣсеци слѣдъ служението си въ редоветѣ на войската, отиватъ като инструктори въ складоветѣ, а съ висше образование, слѣдъ 2 мѣсеца, кждѣто прѣстояватъ до край на службата си и се освобождаватъ отъ офицерски испитъ. Съ това курсоветѣ ще бждѣтъ снабдени и съ добри инструктори, които ще поучаватъ другаритѣ си войници.

Хранение, разрѣждане и провѣтряване на бубитѣ прѣзъ врѣме на тѣхното отгледване.

Първото най-важно нѣщо, което се изисква за правилното отгледване на копринената буба, е да иматъ младѣ, чистъ и здравъ листъ, който ще имъ служи за тѣхна храна. Листѣтъ, съ който се хранжтъ бубитѣ, не трѣбва да сѣ е вече втвърдилъ, защото мъчно бубитѣ въ първитѣ възрасти го прѣгризватъ, напротивъ неговото растение трѣбва да върви равно съ нарастванieto на бу-

битѣ. Въ началото при излупването, когато бубичките иматъ много слаби устни органи, дава имъ се наскоро развититѣ меки черничови лица, като при това се и нарѣзватъ на ситно съ ножици, та съ това да се направятъ нарѣзания листъ съ повече околорѣстни крайща, тъй като е знайно, че бубитѣ почватъ гризението на листътъ винаги отъ крайнитѣ части. Това рѣзание на листътъ се продължава до третата възраст, слѣдъ което почва да се дава нерѣзанъ листъ, а отъ половината на четвъртата възраст може вече да имъ се дава и съ млади клончета листъ.

Когато се бере листътъ трѣбва, да се съблюдава да не бѣде навлаженъ отъ дъждъ или роса. Ако е влаженъ то трѣбва да се исуши, като всѣкой листъ да се отръсва добръ и слѣдъ това да се растеле на тънъкъ пласть, за да исухне. Сѣщо трѣбва да се внимава да не е прашенъ листътъ, както това се случва, когато се бере листъ отъ черници отъ покрай птищата селски, мегдани и др. Такъвъ листъ трѣбва да се отърси добръ отъ прахътъ, а ако е много прашенъ то да се оплави съ чиста вода и слѣдъ това исуши.

Бранието на листътъ трѣбва да се извършва съ триножна стѣлба, като берачътъ се качва на нея и внимателно наводжа клонетѣ и обира листа имъ, или при добръ урѣдени черничови градини, отръзва двугодишнитѣ прѣчки на 2-3 пѣпки, слѣдъ което ги обира. Бранието на листътъ трѣбва да се извърши два пѣти прѣзъ деньтъ: сутринъ кждѣ 8 $\frac{1}{2}$ часътъ, слѣдъ като се вдигне росата, и вечеръ прѣди залѣзването на слънцето. Листътъ се бере въ лескови кошници безъ да се тъпче, а не въ бохчи и човали, както това се практикува у насъ отъ гдѣто листътъ веднага се запарва и разваля. Тѣй набрания листъ се растила надъ чисти бохчи, а послѣднитѣ на рогозки, които и се съхранява до употребление въ сухи и хладни зимници. Прѣди всѣко хранение опрѣдѣленното количество листъ се внася и растили въ бубарницата за да получи сжщата температура, отъ което бубитѣ се прѣдпазватъ отъ заболяване. Даване листътъ на бубитѣ се извършва, като прѣдпазваченъ листъ се расхвърли равномерно на всекждѣ.

Бубохранителитѣ по насъ даватъ опрѣдѣленъ листъ на 2—3 пѣти въ денонощие, съ което бубитѣ при даването на листътъ съ голѣмо лакомство прѣтрупватъ пищеварителния си апаратъ, което ги прѣдрасполага къмъ флашери и жълтеница. Практиката е доказала, че най-доброто хранение на бубитѣ, е когато опрѣдѣленото количество листъ се дава по-малко, нѣ често и то 6 или 7 пѣти въ денонощие, въ слѣдующитѣ часове: въ 6 и 9 ч. прѣдъ обѣдъ, на обѣдъ (12 часътъ), въ 3 и 6 подиръ обѣдъ и въ 9 и 11 $\frac{1}{2}$ прѣзъ нощъта. Количеството на листътъ, нуженъ за 30 грамма (1 унция) бубено сѣме, е слѣдующи: за първата възраст 3 килограма, за втората 9 килограма, за третата 30 килограма, за четвъртата 90 килограма и за петата 570 килограма, а всичко за цѣлия периодъ прѣзъ бубохранението—702 килограма. Прѣзъ врѣме до като трае спаньето, бубитѣ не ся хранятъ.

Не по малко влияние върху здравето указва и про-

странството на което бубитѣ има да се движатъ. Бубитѣ постепенно нарастватъ, а съ това и мѣстото имъ се стеснява и става нужда да се разреждатъ. Тази работа у насъ се извършва съ рѣцѣ, като въ по—първитѣ възрасти вдигатъ листата заедно съ бубитѣ, а въ послѣднитѣ хващатъ и вдигатъ самитѣ буби. Това е много непрактично и е причината на много болести по бубитѣ. За да ся извършва то безъ врѣда за бубитѣ, правятъ се надупчени книги, посредствомъ порѣчана у желѣзаритѣ зѣмба съ отворъ 1 см. въ диаметра, съ която се провалятъ чрѣзъ удручение съ чукъ дупки на книги поставени по нѣколко една върху друга, за да можтъ изъ веднѣжъ всичкитѣ да се провалятъ. Ако това не е възможно то взимаме по 1 или 2 книги, прѣгъваме ги нѣколко пѣти и по крайщата нанисаме съ ножици тригълни нарѣзи, като отръзанитѣ части хвъргаме, тъй щото като свършимъ нарѣзването и отъ двѣтъ стѣрни, отваряме сжнатата книга на която ще има нанесени четорогълни дупки, на които голѣмината зависи отъ изрѣзанитѣ части.

Тѣй приготвенитѣ книги, когато ще трѣбва да се разрѣдватъ бубитѣ, се турятъ върху тѣхъ и то прѣди да ся ги нахрани, иначе тѣ като иматъ какво да ядѣтъ нѣма да излѣзатъ отъ горѣ. Щомъ имъ ся хвърли листъ бубитѣ прѣзъ дупкитѣ пролазватъ и излизатъ по листътъ, на когото меризмата инстинктивно усѣщатъ. Слѣдъ като бубитѣ се забѣлѣжатъ, че ся излѣле всичкитѣ, то надупчената книга се дига заедно съ бубитѣ и се туря на мѣстото прѣдпазвачено за разрѣждане. Ако всичкитѣ буби не ся могли да излѣзатъ изъ подъ постѣлката, то отново се туря надупчена книга и листъ, слѣдъ което и тѣ се вдигатъ.

Вдигнатитѣ книги (мрѣжи) заедно съ бубитѣ и дадения върху тѣхъ листъ се оставятъ малко нараздалечъ една отъ друга, за да може да остане по между имъ праздно мѣсто, на което се туря листъ и по този начинъ бубитѣ при хранението пропхлзватъ по листътъ и се разрѣдватъ.

Вдигането на листътъ се прѣдприема тогава, когато забѣлѣжимъ, че постѣлката ся е надобелила около 2—3 прѣста. Колкото по често се вдигатъ бубитѣ, толкова е по добръ, тъй като бубитѣ съ това се прѣдпазватъ отъ токозъ лошата меризма, която се образува отъ натрупанъ листъ и изверженията, нѣщо което е причината на много болести. Събраната постѣлка се хвъргъ настрана отъ бубарницата. При вдигането на бубитѣ, разреждането имъ исхвърляние на постѣлката и хранението, трѣбва да се пази да не се произвежда шумъ или трѣскание на скелитѣ, отъ което бубитѣ се силно безпокоятъ.

Пространството, което бубитѣ изискватъ при разрѣждането за всѣка възраст е слѣдующето: въ първата възраст 2-4 [] метра, въ втората 4-8 [] м., въ третата 8-16 [] м., въ четвъртата 16-40 [] м. и въ петата 40-70 [] м.

За да се отстранятъ лошитѣ меризми (газове), образувани отъ испарението на постѣлката, отъ дишането и др. и да се достави нужното количество чистъ въздухъ, бубарницата трѣбва да се провѣтрява и то колкото по-често толкова и по-добрь. Провѣтряването се извършва,

като се отварятъ прозорцитѣ или вратата въ сръщоположната страна на вѣтра. Прѣзъ студено и дъждовно врѣме не трѣбва да се провѣтрява бубарницата толкова често, защото могатъ бубитѣ да настинатъ.

Метението на бубарницата се избѣгва, а вмѣсто да се мете, то се събиратъ падналитѣ листа и слѣдъ това се влечатъ мокри парцали по одърътъ, за да се обере всичкия останалъ прахъ безъ да се задимява.

Прозорцитѣ въ бубарницата трѣбва да бждатъ затулели съ пердета, та по този начинъ да се не допуска влизанieto на слънчевитѣ лъчи, които, като грѣятъ направо на бубитѣ, исушаватъ тѣлото имъ и ги безпокоятъ.

При бубарници съ сухъ въздухъ трѣбва да се оставятъ кофи съ вода, та по този начинъ да се навлажава вътрѣшния въздухъ, което навлажаване е важно особно при събличанieto на бубитѣ.

Лозарството около градътъ Екатеринодаръ

Цѣлата ми на този разсказъ е да запозная Г. г. читателитѣ съ скоростта на распространението на любимоето ни лозарство около градътъ Екатеринодаръ.

Възникването на лозарството около г. Екатеринодаръ се счита отъ 1875 години, именно тогава, когато градското управление на този градъ взело да дава на желающитѣ да развъждатъ лозата по едни малки парчета земя. До него врѣме, може да се каже, че лозата около този градъ ъ съвѣмъ нѣмало. Отъ начало лозарството така полека вървѣло, щото никъкъ не се забѣлжвало, и това се продължавало десина години; обаче, прѣзъ втотото десетолѣтие, когато градското управление раздало на своитѣ нови дребни лозари още по едни доста голѣми парчета земя, лозарството около този градъ почнало да се развива много бързо и отъ 1893 год. то приело най-широкитѣ си размѣри. Най-главната причина за бързото распространение на лозарството около гр. Екатеринодаръ е, че климатическитѣ условия тѣмъ отговарятъ за лозата, а не за градинарството, на което жителитѣ полагали голѣми усърдия. Освѣнъ горната причина, втората е тази, че голѣмитѣ трудове на пионери сж били увѣнчани съ успѣхъ.

Дѣйствително, че Екатеринодарското грозде и вино за сега сж на една най-долна цѣна, но не може да се каже, че Екатеринодарския лозаръ ще се оплаква при тѣзи добри урожаи прѣзъ послѣдното петолѣтие. Екатеринодарското грозде се е распродавало по цѣлата Кубанска областъ (Кавказъ).

Благоприятнитѣ резултати отъ винарството дали доста голѣмъ потикъ за усиляването му и въ настояще врѣме има много лозари, които обработватъ добри и голѣми лозя и събиратъ всѣка година по 400—500 ведра вино. Наедно съ това усиляване върви и енергичното испытание на по-добритѣ сортове грозде, да ли ще могатъ вирѣ около този градъ, но за жалость, това енергично испытание остава на самитѣ лозари, безъ да иматъ поне най-малката помощъ отъ специалнитѣ учреждения; затова не ще съмнение, че тѣхното лозарство прѣтърпява голѣми погрѣшки, които за рационалното лозарство иматъ голѣмо значение. Но, ако правителството обърне внимание на

Екатеринодарскитѣ лозя и се постарее за тѣхното правилно отгледване, то гроздето и виното, които се изнасятъ отъ този градъ съ такава ниска цѣна, както сега, не ще се продължава дълго врѣме.

Сега ми остава да кажа нѣколко думи за сортоветѣ на гроздето окоитъ този градъ. До сега наброяватъ до 35 сорта грозде въ Екатеринодарскитѣ лозя, но въпросътъ за тѣхното врѣяние, т. е. кой отъ сортоветѣ по-добрѣ ще вирѣ въ тази мѣстность, е още нерѣшенъ. Отъ всичкитѣ сортове най-забѣлжителенъ е сортътъ чаушъ, който отговаря въ всѣко отношение на тази мѣстность и дава твърдѣ изобилно количество грозде, което е и достигало до $\frac{1}{2}$ левъ оката. М. М-въ

Отгледване на череши безъ костилки.

М. Орлова.

Французскій овошаръ С. Mathieu, който е извѣстенъ съ доста знаменити изобретения, публикувани въ французскитѣ стопански списания, искалъ да узнае какво е значението на сърцевината въ дървчетата. За разрѣшението на този въпросъ, той подложилъ на испытание нѣколко млади черешки, дебели колкото обикновенъ моливъ, които били отгледани отъ сѣме (костилки). Напролѣтъ, щомъ започнало движението на соковетѣ въ дървчетата, значи въ периода на облагородяването, той ги разцѣпилъ съ помощта на единъ остъръ ножъ отъ горѣ чакъ до самия коренъ. Отъ така полученитѣ по двѣ части отъ всѣко дървче (които могатъ да се огхватъ много лесно), отстранилъ сърцевината съ помощта на една изострена клечка, като внимавалъ при това да не поврѣди, нито ликото, нито кората, защото въ противенъ случай се прѣкъсва движението на соковетѣ. Подирѣ съединилъ двѣтѣ части, сърцевината на които е отнета, и ги завързалъ отъ долу чакъ до горѣ съ вълнени конци. Веднага слѣдъ това поставилъ на върхътъ въ разцѣплената на съединенитѣ части едно благородно клонче (облагородилъ ги) и по-значителнитѣ ранички и дупчици измазълъ съ добъръ овошарски воскъ.

Тѣзи отъ дървчетата, които издържали описаната операция и ашламитѣ на които се прѣхванали, растли много буйно, както на височина, така и на дебелина; освѣнъ това дали много скоро плодѣ, който билъ безъ костилки, или пъкъ, вмѣсто тѣхъ, съдържалъ едно бѣло, малко твърдо и сладко парче отъ мѣсото. Плодоветѣ по голѣмината и вкусътъ си не се отличавали по нищо отъ онѣзи, отъ които произхожда благородното клонче (калемътъ).

Правени били опити и съ другитѣ костилкови овошни дървчета и полученитѣ резултати били сжщитѣ, т. е. че и тѣ безъ сърцевина даватъ плодове безъ костилки. Отъ всичко това поменатий испытатель дошълъ до заключение, че сърцевината въ дърветата служи главно за образованието на костилкитѣ и сѣмената и че за размножаванieto на дърветата е необходима нужна. Овошни дървчета, безъ сърцевина, недаватъ нито костилки, нито сѣме, слѣдователно и естественното имъ размножаване е невъзможно.

Прѣди три години, повечето отъ любопитство отъ колкото за нѣкаква полза, самъ провѣрихъ този опитъ на нѣколко дивачки — череши, и дѣйствително лани получихъ

първите плодове, които съдържат костилки, нъ величината имъ не надминаваше тази — на сѣменцата въ гроздето. Въроятно, тѣ би свършено липсали, ако операцията се извършеше безъ погрѣшно, и ако условията повече благоприятствуваха.

Другъ способъ за отгледане на череши, сливи и др. костилкови овощни дървета безъ костилки е слѣдующия:

Избиратъ се дивички (подложки) отъ съответствующето костилково дървче, дебелината на които да е около 3 см. въ диаметра; всѣко едно отъ тѣхъ се облагородява съ по два калема и то така, че поставенитѣ калеми да стоѣтъ единъ срѣщу другъ. Ако се прѣхванатъ и двата калема, оставятъ се така да растѣтъ до началото на слѣдующата пролѣтъ, като прѣзъ това врѣме полагаме по-голѣми грижи, като по-често поливане, торене, окопаване и др., за да могатъ ашламитѣ да се усилятъ повече и да узрѣятъ (ствѣрдятъ) по-бързо. На слѣдующата пролѣтъ (значи 1 год. слѣдъ облагородяването) въ периода на облагородяването, сдружаватъ се (копулиратъ се) двѣтъ ашлами по слѣдующия начинъ: на едната ашлама, на височина около 10 ст. отъ подложката, направи се наклоненъ гладакъ рѣзъ, на другата — приблизително на сѣщата височина, изрѣзва се една равнина, на голѣмина както рѣза при първата ашлама; този послѣдния отрѣзъ се прави противъ първия рѣзъ. Сега съединяватъ се двата рѣза, като при това се внимава, щото тѣ да прилѣгнатъ добръ, увѣрзватъ се съ лѣко, и се замазватъ съ овощарски воскъ, за да нѣма, нито въздуха, нито влагата достѣпъ къмъ произведенити рани. Така съединенитѣ ашлами скоро срастватъ, растѣтъ много буйно и още втората година даватъ плодъ. Овощията, получени отъ дърветата, ашладисани по този начинъ, иматъ костилки, обаче тѣ биватъ много малки и свършено меки (хрощалковити).

Този начинъ на облагородяването е единъ видъ играчка на природата, затова бива много случаенъ и лесно може да ни излъже. Случва се, че не се прѣхващатъ и двѣтъ ашлами или пъкъ, ако се хванатъ, явява се въпроса, дали ще се прѣхване копулацията (сдружаването). Разбира се, че съ това дървчето никой пътъ не се поврѣжда, даже и тогава, когато не се прѣхване и копулацията.

Природата и случая и мене пожелаха отгледането на едно подобно дървче, и сега само очаквамъ съ нетѣрпение да видѣ първия плодъ отъ дървчето, отгледано по описания начинъ. Разбира се, че пакъ нѣма да забравѣ да съобща своеврѣменно резултатитѣ на почитаемитѣ читатели.

Ний отъ своя страна ще кажемъ само това, че единия и другия начинъ заслужаватъ да бѣдѣтъ опитани и у насъ, като молимъ при това, да не се забравя, да се съобщатъ резултатитѣ отъ опититѣ.

Изъ „Hospodār cesko slovansky“.

Болести на млѣкото и тѣхното най-практично лѣкуване.

(Продължение отъ брой 3.)

4. *Млѣко, отъ което се мѣчно отдѣля маслото.* Ако нѣкой отиде и почне да говори прѣдъ нѣкои неопитни и невиджали такова млѣко, на даже и на практикантитѣ, че отъ това млѣко мѣчно се отдѣля маслото му, тѣ нѣма да повѣрватъ, защото нагледъ не прѣдстав-

лява нищо особено, обаче съ по-голѣмо внимание се забѣлѣзватъ нѣкой признаци, като пѣнение при биенето и по нѣкога прѣсичане.

Причинитѣ, както и при другитѣ болести, сѣ доста много, нъ, като най-главни, сѣ слѣдующитѣ: растройство въ пищеварителния апаратъ, храната, а, споредъ Фридебергера и Френера, даване на кравитѣ много цвѣклови листа, въспаление въ вимето, голѣмата горещина и студъ и друга нѣкоя болестъ, която животното има. Колкото за лѣкуването на тази болестъ, не се изискватъ никакви лѣкове, освѣнъ отстранение на причинитѣ. Споредъ Аубнеръ — Седамгроцка, може да се употрѣбятъ нѣкои киселини, като: солна, оцетна и др.

5. *Гнило млѣко.* Както всѣко органическо тѣло, тѣй и млѣкото, поставенно въ лоши условия, почва да се разлага (да гние) и това гниение се характеризира съ излизане на повърхността му мехурчета, които не сѣ нищо друго, освѣнъ сѣководородъ (H_2S) и др. газове, образувани отъ разлагане на млѣкото. Както вкуса на млѣкото, тѣй и цвѣта му сѣ доста измѣнени и е достатъчно да се види единъ пътъ такова млѣко, за да може да се опрѣдѣли, че то е развалено. Всѣкой, който вкуси отъ такова млѣко, ще каже още тогава: „туй млѣко е развалено“, макаръ да не знае коя е причината.

За причинитѣ при тази болестъ ще кажемъ, че зависѣтъ повечето отъ млѣкаря, защото една най-малка нечистотия е достатъчно да поразии всичкото млѣко. Друга причина е нечистото помѣщение, защото, колкото да бѣдѣтъ чисти сѣждовѣтъ, щомъ не могатъ да се затулятъ херметически, то млѣкото непрѣменно ще се развали, тѣй като въ него има разни микроорганизми. Причината за гниенето на млѣкото се счита *Bacterium termolincola*. Тука лѣчението е свършено просто, достатъчно е дезинфекциране на сѣждовѣтъ и помѣщението и всичко е свършено, като постѣ се пази чистота.

6. *Провлачно млѣко.* Тази болестъ се срѣща по рѣдко, нъ и тя е доста важна, защото, ако развалено млѣко се остави при друго — здраво, то за кратко врѣме ще се развали; тѣй щото тази болестъ може да се счита за прилѣпчива.

Още отъ първия день, слѣдъ издояването на млѣкото, то бива рѣдко, на втория день става слузгаво, лѣпкаво и провлачно, като развалена чорба отъ кисело зеле, или просто като течностъ, която, като ѣ прѣливаме отъ единъ сѣждъ въ другъ, се протака. Така развалено млѣко се мѣчно бие или пъкъ отсѣтанява. На вкусъ е твѣрдъ блудкаво.

Причинитѣ на тая болестъ, споредъ Шмидъ Мюлхейна, сѣ едни гѣби, които е откритъ съ микрокопиране на болно млѣко. Тѣзи гѣби били доста малки, кръгли и подвижни, голѣми около единъ микромилиметръ въ диаметръ. За размножаването на тая гѣба е способствала млѣчната киселина, която се памѣрва доста много въ развалено млѣко.

Споредъ Мюллера, тая слузгавостъ, която чувстваме при пипане на развалено млѣко, била причинена отъ трѣвата „*pungicula*“. Той казва: „Въ Швеция посредствомъ тая трѣва правятъ искусственно провлачно млѣко“. Колкото за лѣчението на тая болестъ е достатъчно да се

дезинфекцират ссждоветъ и помъщението и, споредъ Шмидъ Мюлхейна, да се загрѣе до 65°C, сиречъ — пастеризира.

7. *Синьо млѣко*. При водното млѣко споменххъ, че се забѣлѣзва синкѣвъ цвѣтъ, нъ той не е тѣй ясенъ и не е на всекѣдѣ, както при тази болестъ. При първата се забѣлѣзва синкавостъ само около стѣнитѣ на ссждатъ, когато тукъ се забѣлѣзва на всекѣдѣ. Отъ начало се появяватъ синкави петна и за кратко врѣме се покрива цѣлата повърхностъ, даже и почва да прониква и на дълбочина. При тая болестъ се появяватъ и жълти петна, нъ въ малкъ размѣръ и затуй въ рѣдки случаи се забѣлѣзватъ.

Тая болестъ се явява най-много прѣзъ влажнитѣ врѣмена, особено прѣзъ пролѣтъта и лѣтото, когато е и доста топло, нъ щомъ врѣмето истине, тя угасва (изгубва се), или ако се често пкти дезинфицира помъщението и се чистятъ ссждоветѣ.

Опасността, която ни прѣдставя тая болестъ, е доста важна, защото може да се прѣдава отъ крава на крава, т. е. ако въ една краварница има една заразена, то за кратко врѣме ще се заразятъ и другитѣ, особено ако сѣ слаби или болни отъ друга болестъ.

Причинитѣ за тази синкавостъ, споредъ Шретера, е гжбата *Bacterium syncyanum*. Тая гжба била открита още прѣзъ 1841 год. подъ названиее *Vibro Cyanogenus*, а Ернбергъ ѝ нарекалъ *Vibro Syncyanus*. Споредъ най-новитѣ излѣдвания на Хиппе, гжбата била въ видѣ на пръчки съ дължина отъ 2—4 микромилиметра, които сама нѣмала никакѣвъ цвѣтъ и се размножавала чрезъ дѣление.

Лѣчението при тази болестъ може да се извърши и отъ по-проститѣ скотовѣдци, макаръ и да не е толкова бързо-дѣйствующо, стига да провѣтрятъ млѣкото, да дезинфекциратъ помъщението, да причистятъ ссждоветѣ. Дезинфекциранieto може да стане съ сѣрна киселина (H_2SO_4).

8. *Жълто млѣко*. Както споменххъ по-горѣ, при синното млѣко се появяватъ жълти петна, които по нѣкога взематъ врѣхъ на млѣкото. То става ясно-жълто, даже лимоненъ цвѣтъ добива.

Причината, споредъ Шретера, е гжбата *Bacterium Synxanthum*. Лѣкуванието на тая болестъ е сѣщото, както и при синното млѣко.

9. *Горчиво млѣко*. Това млѣко, освѣнъ че има лошъ вкусъ и миризма, нъ мѣчно му се отдѣля и маслото.

Повечето пкти тази болестъ се причинява слѣдствие дение гнили картофи, гнило цвѣкло, кисело кюспе, отъ много цвѣклови листа, отъ овѣсна и грахова слама, отъ много лупина и пр.

Лѣчението не състои въ нищо друго, освѣнъ отстранение на причината, която, както видѣхме, зависи отъ храната.

Както се вижда много отъ тия болести зависѣтъ повечето отъ стопанина, билъ млѣкаръ или скотовѣдецъ. Често пкти млѣкото се издоява съвършено здраво, нъ отъ нечиститѣ ссждове, отъ нечиститѣ рѣцѣ на дояча и отъ нечистото помъщение за кратко врѣме се разваля.

Млѣкото е прилично на сунгеръ, който попива много и всеѣкаво.

Прѣгледъ на търговията съ земледѣлчески произведения на Княжество България прѣзъ 1895 год. споредъ даннитѣ отъ статистическото бюро.

	Видѣтъ на произведенията	Вносъ		Износъ	
		количеств.	стойностъ	количеств.	стойностъ
1	Живи животни (на брой)	9,059	687,705	781,628	5,082,023
2	Хранителни произв. дения отъ животни. (въ кг.)	2,622,038	1,615,527	3,842,989	2,881,554
3	Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ (въ кг.)	6,465,207	1,535,418	514,043,672	60,473,405
4	Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена . .	1,430,923	491,827	4,967,544	1,129,242
5	Пития (въ кг.) . .	2,803,791	1,423,596	88,058	25,725
6	Кожи и кожени издѣлия.	1,183,652	345,800	1,723,342	1,806,536

Отъ горнята таблица се вижда, че най-големъ вносъ въ пари имаме отъ хранителни произведения отъ животнитѣ, а най-малко отъ кожи и кожени издѣлия. А най-големъ износъ въ пари съ зърнени храни, а най-малкъ съ пития.

Износътъ на земледѣлчески произведения по държави се разпрѣдѣля както показва таблицата на отвѣдната страница.

Отъ нея таблица се вижда, че износната търговия на княжеството съ живи животни е съ Турция и твърдѣ малко съ Франция и Австрия. Хранителни произведения отъ животнитѣ се изнасятъ така сѣщо най-много за Турция, послѣ за Австрия и др.. Зърнени храни — въ Англия, Германия, Турция и Франция; а най-малко въ Австрия и Италия. Плодове и зеленчуци — въ Франция и Турция. Пития, твърдѣ малко и то само въ Турция, и кожи и кожени издѣлия най-много въ Австрия, Турция и Франция. Освѣнъ горнитѣ държави, въ износи взематъ участие и другитѣ близосѣдни държави, както и Америка, нъ въ по-малко количество отъ поменатитѣ.

Слѣдующата таблица показва износната търговия съ жито отъ по-главнитѣ български пристанища:

Пристанище :	Количество : kg	Стойностъ : лева
1. Бургасъ	79,186,859	10,521,791
2. Варна	95,735,763	12,652,784
3. Видинъ	21,328,906	2,519,359
4. Ломъ	24,241,977	1,867,346
5. Никополю	33,640,184	3,617,662
6. Рахово	34,561,632	3,405,292
7. Руссе	29,477,283	2,824,474
8. Свищовъ	36,130,376	4,000,416
9. Силистра	25,950,643	3,460,518
10. Тутраканъ	20,298,491	2,091,460
11. Харманлий	47,710,185	6,276,347

Износътъ на земледѣлчески произведения пада на слѣдующитѣ артикули: 1. Отъ домашнитѣ животни сѣ изнесени най-много овни и кочове и то за 1,254,459 лева; послѣ овце за 768,085 л., волове за 718,865 л. и шилета и дзвискы за 624,787 лева и др.

2. Отъ хранителни произведения отъ животнитѣ най-много: сирене обикновенно за 556,324 л., кашкавалъ за 1,127,366 л. и яйца за 906,245 л.

3. Отъ зърненитѣ храни: пшеница обикновенна за 18,148,289 л., червенка за 34,143,425 л., ржѣ за 2,175,215 л., овѣсъ за 12,019 л., ечемикъ за 1,194,870 л. и пшеница за 3,113,301 л.

4. Тютюнови листа, необработени и пр., за 206,540 л. и 5. Розово масло за 1,721,338 л.

НАИМЕНОВАНИЕ на ПРЕДМЕТИТЕ	Австро-Унгария		Англия		Белгия		Германия		Италия		Турция		Франция	
	количес.	лева	количес.	лева	количес.	лева	количес.	лева	количес.	лева	количес.	лева	количес.	лева
1 Живи животни	1269	3078	—	—	—	—	—	—	—	—	469,132	4,840,090	287,796	199784
2 Хранителни произ- ведения отъ жи- вотните . . .	893,475	561,332	230,163	158,699	7150	4800	13888	103,309	—	—	2,842,999	1,972,470	43,165	47,911
3 Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ . . .	13496842	1,099,381	123,839,695	13689660	39351538	5,311,605	118,553,738	12972726	7,703,628	1,044,614	93143282	11472916	83498433	10996299
4 Плодове, зеленчу- ци и др. растител- ни произ. и сѣмена	4718	17120	5010	1002	—	—	13,180	2102	—	—	1,387,113	417,308	3,179,289	488,761
5 Пития . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58,961	17,228	—	—
6 Мони и монети изд.	1,028,488	1,133,227	17,489	14,119	—	—	45678	60639	—	—	338,659	276,689	194,832	226,936

Полезни съвети.

Трѣбва ли дажба (зобътъ) на жребните кобили да съдържа царевича?

Въ нѣкои краища отъ нашето отечество, земледѣлците иматъ обичай да зобятъ добитъка си съ царевича, било отдѣлно или въ смѣсъ съ другитѣ храни, безъ да обръщатъ внимание на видѣтъ и състоянието на добитъка, когато едно подобно невнимание или, по-добре казано, незнание има често пакти лоши послѣдствия, както е случая съ зобението на жребните кобили съ царевича. Отъ практиката, получена въ много отъ западно-европейскитѣ стопанства по този въпросъ, излиза, че не е прѣпоръчително да се зобятъ съ царевича, както жребните кобили, които се употребяватъ за лѣжки работи, така и тѣзи, които извършватъ тежки работи. Първитѣ—затова, защото царевичата спомага за образуването на голѣмо количество мастноти (тлъстени), които се натрупватъ около половитѣ органи, и слѣдствията отъ това сѣ мъчно раждане, на което често пакти славатъ жертва много отъ кобилитѣ; а вторитѣ затова, че кобилитѣ въ врѣме на работенитѣ имъ силно се изпотяватъ, слѣдователно могатъ лесно да настинатъ и да пометнатъ, обстоятелство, което поставя животно още въ по-голѣма опасностъ.

Срѣдство за запазването застѣто сѣме отъ ерани, гълъби и др. птици

Както е извѣстно, голѣма частъ отъ земледѣлческитѣ и отъ овощарскитѣ застѣти сѣмена биватъ искалвани отъ вранитѣ, гълъбитѣ и др. птици. Едни отъ тѣхъ искалватъ застѣтитѣ на плитко сѣмена, други пъкъ изяждатъ тѣзи, които сѣ останали непокрити или сѣ открити отъ дъжда и т. н. До сега, като срѣдство противъ вранитѣ, се е прѣпоръчвало стрѣлянието срѣщу тѣхъ и правението плашила отъ убититѣ врани. Въ послѣдно врѣме Германския земледѣлецъ Hasner прѣпоръчва слѣдующето срѣдство: Зематъ се сѣмената, турятъ се въ обикновенни каци, заливатъ се съ вода и така се оставатъ 24 часа. Слѣдъ истичанieto на това врѣме, сѣмената се изваждатъ и разпростираатъ на тънки пластове, като при това се посипватъ съ праха отъ отровния оловенъ окисъ (PbO): подиръ сѣмето се размѣсва добръ съ помощта на обикновенни лопати и прѣхвърля до тогава, до като сѣмената исъхнатъ на повърхнината. До приготвенитѣ по такъвъ начинъ сѣмена, птицитѣ даже не се доближавали. Освѣтъ това, кълняемостта на така приготвеното сѣме се значително увеличава.

РАЗНИ

Райфайзеновитѣ дружества въ Германия. Д-ръ Еискеп въ доста интересната си рѣчь по тѣзи дружества, публикувана въ нѣкои отъ иностранныѣ списания, меж-

ду другото, констатира, че тѣзи земледѣлчески институти най-напрѣдъ сѣ били основани въ Германия прѣди 50 години, и че въ този непродължителенъ периодъ числото имъ се е значително увеличило. Германия за сега има около 2270 подобни селски землед. дружества, а най-важното е, че нито едно отъ тѣхъ до днѣ днешенъ не е банкрутирало.

Хлѣбъ—вмѣсто овѣсъ и сѣно. Въ послѣдно врѣме въ Франция отъ черното брашно и трицитѣ правятъ хлѣбъ, съ който хранятъ конетѣ, вмѣсто овѣса и сѣното. Около 3 Kg. хлѣбъ може да замѣни 2 1/2 kg. овѣсъ и 2 kg. сѣно. Резултатитѣ отъ подобно хранение били отлични. Конетѣ, хранени съ такъвъ хлѣбъ, били много по-здрави, отъ колкото онѣзи, които били хранени съ овѣсъ и сѣно. Това съобщение не трѣбва да се види чудно на почит. ни читатели, защото при настоящитѣ ниски цѣни на житнитѣ растения, по-изгодно се явява исхранванието на житнитѣ растения на добитъка, отъ колкото продаванието имъ направо на пазара, разбира се, само при иманието на добъръ породенъ добитъкъ.

Въпроси и отговори.

Въпросъ: 1. Съ настоящето си имамъ честъ да Ви помоля за слѣдующето: имамъ едно лозе отъ единъ декаръ; лозитѣ му сѣ изключително „кокорко“ и дава малко грозде. Какво да го правя да дава хубава реколта. Земата (почвата) му е червеникава и пѣськлива.

с. Омарчово (Ново-Загорско). Ст. Петровъ (учителъ)

Отговоръ: 1. Кокорко е било грозде, което има много приятенъ вкусъ и достатѣчна захаръ. Когато е добръ узрѣлъ, той дава много ароматично вино, което се развива още въ 2-та година и запазва аромата си за дълго врѣме. Този сортъ може да се сравни съ прочутитѣ европейски сертове за бѣли вина отъ родѣтъ на „Ризлинга“.

Въ България не е много распространенъ, нѣ распръснато го има изъ лозята на всичкитѣ окрѣзи. Кокорко има два вида: едъръ и дребенъ. Изъ България той има нѣколко имена (синоними); тѣй напримѣръ дребния кокорко е извѣстенъ съ имената: *птиче грозде*, *пополекъ*, *кваси* или *мокри брада* и др., а едрия—съ името едъръ пополекъ и др. т. Кокорко има кютукъ срѣденъ, прѣжитѣ му биватъ добръ развити, нѣ не силни. Гроздоветѣ му сѣ

прости (нерасклонени), цилиндрически и се кръпятъ у пръчката съ дебела къса и мѣсеста опашка. Зърната му сж дребни, набити, кръгли и гладки. При едрия кокорко всичко е еднакво, само зърната сж малко по-едрички и грозда не толкова много набитъ.

Този сортъ узрѣва рано. Яде се съ охота отъ всѣкого, понеже има голѣма хармония между сладината и киселината му.

За да върѣе добръ, той изисква слѣдующитѣ условия:

1) отъ сръдно силна до силна почва, която трѣбва да бѣде и възтешка; 2) той изисква ниско рѣзание, допуца се най-много рѣзание на двѣ пажки, нѣ не и по-дълго и 3) лѣтното обработване трѣбва при него да се извършва редовно, а най-главно — отмахването на излишнитѣ филизи (ластари, издѣнки или пичове). Подъ името излишни ще се смѣтатъ тѣзи, които сж израсли отъ стара дървесина, или отъ високо порѣзана пръчка, която има вмѣсто 1-2, 3-4 такива лѣтораста.

При запазването на горнитѣ условия, кокорко възнаграждава много добръ. Той се учива въ добра година съ толкова грозде, щото задоволява и най-лакомия челоуѣкъ.

Отъ горното описание, вѣрвамъ, сте забѣлѣзали причинитѣ, по които вашето лѣзе не дава добри реколти. Прѣди всичко почвата Ви е неотговоряща-червеникава и пѣськива. Подобна почва е бѣдна на хранителни вещества и е лека, а кокорко понася такава, но не възнаграждава добръ. Освѣнъ това, вѣрвамъ, и другитѣ 2 условия не сте спазвали при обработването.

За да почне лѣзето Ви да дава добри реколти, необходимо е. прѣди всичко, добро торение съ оборски торъ или добръ изгнилъ черенъ торъ (компостъ). Тѣзи торове ще

увеличатъ хумоса на почвата, съ която тя става по-тежка, увеличава ѣ се абсорбционната сила, съ която почвата става способна да поглѣща и запазва главнитѣ хранителни вещества. Вънъ отъ това, Вѣнъ трѣбва да се прѣдържатъ у другитѣ двѣ изисквания на сарта, които бѣхж: ниско рѣзание и отмахване на издѣнкитѣ — излишнитѣ лѣтораста.

Министерство на Търговията и Земледѣлието

ОБЯВЛЕНИЕ № 2405.

Министерството на Търговията и Земледѣлието обявява за знание на интересующитѣ се, че то ще отлустне тая година три стипендии въ размѣръ отъ по 1200 до 1500 лева годишно, за практикуване двѣ години по земледѣлието въ странство, въ стопанства, които то ще избере. Желаящитѣ да получатъ тия стипендии, трѣбва да сж свършили висше или сръдно земледѣлческо училище въ странство или България и да прѣдставятъ за това на Министерството прошенията си съ свидѣтелства за свършенъ курсъ най-късно до 1 Августъ н. година.

Освѣнъ това, Министерството на Търговията и Земледѣлието обявява на интересующитѣ се, че то отпуща и помощи за практикуването по земледѣлието и клоновѣтъ му въ стопанства и завѣдения въ странство въ размѣръ отъ 300 - 600 л. годишно.

Желаящитѣ да получатъ такива помощи, могатъ да ѣ-пратятъ прошенията си прѣвъ всѣко врѣме на годината, като прѣдставятъ свидѣтелство за свършенъ курсъ въ висше или сръдно земледѣлческо училище въ странство или България и свидѣтелство отъ стопанството или завѣдението, гдѣто тѣ се намиратъ на практика.

Стипендиитѣ и помощитѣ ще се раздаватъ по рѣшението на земледѣлческия сѣвътъ при Министерството, слѣдъ разглеждане документитѣ на просителитѣ, като ще се прѣдпочитатъ тия, които иматъ по-висока училищна подготовка.

Ст. София, 19 Априлий 1897 год.

Главенъ Секретаръ: Хр. Ат. Фетваджиевъ.

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТИНЪ

Отъ 15-й до 30-й Априлий 1897 година (по старъ стилъ).

Число	Плѣвень			София			Габрово			Ломъ			Обр. чифликъ Руссе			Варна			Кюстендилъ			с. Садово		
	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ	Температура на въздуха по Ц.		Валежъ въ милиметри за деңоноцѣ
	максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална		максимална	минимална	
15	17.4	5.8	—	16	7	—	15	1	—	17	9	—	17	3	—	14	5	—	17	8	—	18	6	—
16	18.9	3.0	—	20	1	—	17	0	—	20	3	—	19	4	—	17	5	—	20	3	—	21	3	—
17	21.9	4.6	—	23	2	—	20	2	—	21	4	—	—	—	—	19	7	—	22	3	—	22	5	—
18	24.9	6.2	—	24	5	3	—	—	—	26	5	—	26	6	—	20	7	—	24	5	—	26	6	—
19	26.8	8.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	25.8	10.4	—	22	8	4	22	13	—	25	10	6	25	12	—	17	11	—	26	9	—	24	8	—
21	22.8	12.8	2.2	22	10	17	24	13	—	28	13	1	—	—	—	—	—	—	26	14	—	22	—	—
22	21.7	13.1	4.7	24	10	21	21	10	6	22	12	5	27	10	—	14	11	1	25	11	28	—	—	—
23	20.7	12.4	1.4	16	10	10	17	11	13	18	11	16	17	11	33	12	11	13	20	12	7	19	12	8
24	16.1	10.2	15.1	14	7	2	15	9	—	16	10	—	17	10	—	16	12	1	18	10	—	21	11	1
25	17.1	8.5	0.7	15	6	—	15	7	2	20	9	2	19	7	—	15	9	9	17	8	—	20	11	—
26	21.9	9.1	1.4	20	4	—	20	6	—	22	6	2	22	7	—	16	8	—	18	5	3	21	7	6
27	20.8	11.4	—	17	11	—	19	8	—	21	12	—	—	—	—	15	8	—	16	10	6	22	7	16
28	16.3	9.5	6.8	17	10	11	17	8	1	15	10	6	15	5	2	14	11	—	21	10	8	17	10	4
29	18.7	11.9	3.2	18	9	—	—	—	—	21	11	—	20	6	—	15	12	—	—	—	—	21	11	2
30	23.6	8.3	—	23	7	—	24	6	—	24	8	—	28	7	—	17	11	—	23	6	—	22	3	—

Съобщава: В. П. Вълчевъ.